

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-

TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 3, 801 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, LX SKYRIAUS KETVIRTOJO, PENKTOJO IR ŠEŠTOJO SKIRSNŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 799¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) teikia Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 3, 801 straipsnių pakeitimo, LX skyriaus ketvirtojo, penktojo ir šeštojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Kodekso papildymo 799¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Pažymėtina, jog Teisingumo ministerija buvo parengusi ir pateikusi derinti kompetentingoms institucijoms Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 3, 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162², 199, 284, 515, 577, 801 straipsnių pakeitimo, LX skyriaus ketvirtojo, penktojo ir šeštojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Kodekso papildymo 799¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 29 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus. Atsižvelgdama į tai, jog dėl tam tikrų parengtais projektais siūlomų pakeitimų kompetentingos institucijos pateikė pastabų ir pasiūlymų, kurių įvertinimas reikalauja platesnių diskusijų, Teisingumo ministerija teikia Įstatymo projektą, kuriuo siūlomais Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) pakeitimams minėtos institucijos pritarė be pastabų.

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti sąlygas efektyviam Europos Sąjungos teismų sprendimų pripažinimui ir leidimui juos vykdyti Lietuvoje, kai konkrečios ginčų kategorijos nepatenka į jokių Europos Sąjungos reglamentų taikymo sritį, paspartinti teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose procesą, CPK įtvirtinti vieningai Europos Sąjungos teisės normose ir nacionalinėse teisės aktuose vartojamą Europos Sąjungos teismo institucijos *prejudicinio sprendimo* sąvoką.

I. Sprendžiama problema	Teisingumo ministerija gauna daug teisinės pagalbos prašymų iš teismų, nors pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikos teismai galėtų bendradarbiauti su užsienio valstybių teismais ir susižinoti dėl teisinės pagalbos ne tarpininkaujant Teisingumo ministerijai, o teikdami teisinės pagalbos prašymus tiesiogiai konkrečios užsienio valstybės nurodytoms institucijoms. Tokiu būdu ilgėja bendra teisinės pagalbos prašymo vykdymo trukmė ir didinama administracinė našta Teisingumo ministerijai. Tam tikros Europos Sąjungos teismų sprendimų civilinėse bylose kategorijos (pavyzdžiui, teismo sprendimai dėl įvaikinimo, dėl asmens pripažinimo neveiksniu) nepatenka į jokių Europos Sąjungos reglamentų taikymo sritį, ir
-------------------------	--

	<p>tokie sprendimai taip pat negali būti pripažįstami ir vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo nuostatomis.</p> <p>Vieningai Europos Sąjungos teisės normose ir nacionalinės teisės aktuose vartojamos Europos Sąjungos teisminės institucijos <i>prejudicinio sprendimo</i> sąvokos įtvirtinimas CPK.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu keičiamu CPK 801 straipsniu siūloma nustatyti bendrą teismų susižinojimo su užsienio valstybėmis dėl teisinės pagalbos principą, jog susižinojimas vyksta tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis, tai yra daugeliu atveju teismai galėtų susižinoti dėl teisinės pagalbos ne tarpininkaujant Teisingumo ministerijai, o teikdami teisinės pagalbos prašymus tiesiogiai konkrečios užsienio valstybės nurodytoms institucijoms.</p> <p>Įtvirtinti aiškų teisinį pagrindą pagal CPK nuostatas pripažinti ir leisti vykdyti Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimus, teisme patvirtintas taikos sutartis ir teismo nutartis, kai konkrečios ginčų kategorijos nepatenka į jokių Europos Sąjungos reglamentų taikymo sritį, tokiu būdu užtikrinant sąlygas efektyviam Europos Sąjungos teismų sprendimų pripažinimui ir leidimui juos vykdyti Lietuvoje.</p> <p>Patikslinti CPK vartojamą sąvoką „Europos Sąjungos teisminės institucijos preliminarus nutarimas“ į „Europos Sąjungos teisminės institucijos prejudicinis sprendimas“.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projekto įgyvendinimas nepareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų.
IV. Nauda visuomenei	Paspartintas teisminio bendradarbiavimo civilinėse bylose procesas, sutrumpinta bendra teisinės pagalbos prašymo vykdymo trukmė, užtikrintos sąlygos efektyviam Europos Sąjungos teismų sprendimų pripažinimui ir leidimui juos vykdyti Lietuvoje.

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai detaliau aptarti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82. Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai prisidės prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 224.1 papunktyje numatyto tikslo sutrumpinti teisminio nagrinėjimo terminus įgyvendinimo.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas ar reglamentuojami iki šiol nereglamentuoti santykiai, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Dėl Įstatymo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Teisėjų tarybai, Lietuvos advokatūrai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos statistikos departamentui, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Nacionalinei teismų administracijai. Šios institucijos dėl Įstatymo projekto pastabų ar pasiūlymų nepateikė. Įstatymo projektas buvo patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos pateiktą redakcinio pobūdžio pastabą.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės grupės (grupės vadovas Darius Žilys, tel. (8 5) 266 2877, el. p. darius.zilys@tm.lt) vyresnioji patarėja Agnė Veršelytė, tel. (8 5) 266 2909, el. p. agne.verselyte@tm.lt, Teisminės justicijos ir civilinės teisės grupės (grupės vadovė Jurga Greičienė, tel. (8 5) 266 2998, el. p. jurga.greiciene@tm.lt) vyresnioji patarėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. (8 5) 266 2931, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt, vyresnysis patarėjas Tautginas Mickevičius, tel. (8 5) 266 2859, el. p. tautginas.mickevicius@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 3, 801 straipsnių pakeitimo, LX skyriaus Ketvirtojo, Penktojo ir Šeštojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir kodekso papildymo 799¹ straipsniu įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.

2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

4. Institucijų išvados, 19 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Agnė Veršelytė, tel. (8 5) 266 2909, el. p. agne.verselyte@tm.lt.